

<http://physicsweb.org/article/news/8/2/8>

2004/02/16

پکش - ذره‌ها

یک گروه از فیزیک‌پیشه‌ها ی ایالات متحده، با استفاده از اسماارتیز نشان داده اند جسم‌ها یی به شکل بیضی‌گون را می‌شود تنگ‌تر از جسم‌ها ی کروی پکیده کرد، بر خلاف آن چه قبلاً تصور می‌شد. پاؤل چیکین [۱] و هم‌کارانش از دانش‌گاه پرینستن [۲] و دانش‌گاه کرنل [۳]، معتقد اند این نتیجه در کاربردها ی گسترده‌ای پی‌آمد خواهد داشت: از طراحی ی سرامیک‌ها ی چگال گرفته تا کاهش هزینه ی انتقال کالاها [۴].

مدتها است ریاضی‌پیشه‌ها و فیزیک‌پیشه‌ها به مقدار پکش اجسام کنار هم علاقه‌مند اند. در قرن شانزدهم، یهانس کپلر [۵] پیش‌بینی کرد چگال‌ترین آرایش ممکن تعدادی کره حدود ۷۴٪ حجم کل فضا را پرمی کند. اما تاره در ۱۹۹۸ بود که این ادعا به طور ریاضی ثابت شد. (این آرایش یک شبکه ی منظم مکعبی با وجود مرکزی‌است). کسر پکش در آرایش‌ها ی کثراهای یا بی‌شکل کمتر، و حدود ۶۴٪ فقط است.

چیکین و هم‌کارانش نشان داده اند بیضی‌گون‌ها (از جمله دانه‌ها ی اسماارتیز) می‌توانند کسر پکش‌کثراهای ی بیش‌تری بدنه‌ند و بین ۶۸٪ تا ۷۱٪ کل فضا را پر کنند. به علاوه، دریافتند با بیضی‌گون‌ها ی کشیده می‌شود به پکش کثراهای یی با چگالی ی تقریباً ۷۴٪ رسید.

گروه پرینستن-کرنل کسر پکش اسماارتیز در ظرف‌ها یی با شکل‌ها ی مختلف را تعیین، و نتیجه‌ها را با کسر پکش ساچمه‌ها یی کروی به قطر حدوداً ۳ mm مقایسه کرد. این گروه، با استفاده از تصویربرداری ی تشیده‌مغناطیسی (ام‌آر‌آی) [۶] نشان داد این شیرینی‌ها ساختار منظم بلوری نیافته‌اند.

چیکین و هم کاران⁻ ش معتقد اند علت⁻ این که با ذره‌ها یی به شکل⁻ بیضی‌گون می‌شود به کسرهای پیکش⁻ بیشتری رسید، آن است که این ذره‌ها می‌توانند آزادانه درون⁻ ظرف حرکت کنند. ذره‌ها یی کروی فقط می‌توانند بچرخند، در حال یی که ذره‌ها یی غیرکروی می‌توانند به اطراف هم حرکت کنند و وضعیت⁻ پایی دارتری بگیرند. به علاوه، این گروه دریافت این حرکت به تعداد⁻ تماس‌ها یی بین⁻ ذره‌ها یی هم‌سایه هم بسته‌گی دارد. این تعداد در بیضی‌گون‌ها، بیش از این تعداد در کره‌ها است.

- [1] Paul Chaikin
- [2] Princeton University
- [3] Cornell University
- [4] Science **303** 990
- [5] Johannes Kepler
- [6] magnetic resonance imaging (MRI)